

FITXA IDENTIFICATIVA**Dades de l'Assignatura**

Codi	35234
Nom	Seguretat social
Cicle	Grau
Crèdits ECTS	4.5
Curs acadèmic	2023 - 2024

Titulació/titulacions

Titulació	Centre	Curs	Període
1303 - Grau de Dret	Facultat de Dret	4	Primer quadrimestre

Matèries

Titulació	Matèria	Caràcter
1303 - Grau de Dret	27 - Seguretat Social	Optativa

Coordinació

Nom	Departament
GOERLICH PESET, JOSE MARIA	76 - Dret del Treball i de la Seguretat Social

RESUM

L'assignatura optativa semestral

“Seguretat Social” s'imparteix en quart curs del Grau en Dret, en l'itinerari Dret Empresarial, juntament amb altres tres assignatures optatives: Dret penal, econòmic i de l'empresa (adscriu a l'àrea de Dret Penal), Fiscalitat de l'empresa (adscriu a l'àrea de Dret financer) i Prevenció de riscos laborals: règim jurídic i responsabilitats (adscriu a l'àrea de Dret del Treball). Totes elles tenen en comú l'estudi d'obligacions legals que recauen sobre l'empresa i el règim de responsabilitats en cas d'incompliment.

El contingut d'aquesta assignatura forma part de les matèries assignades a l'àrea de Dret del Treball i de la Seguretat Social. Complementa els continguts impartits en altres assignatures troncal (Dret del Treball I i Dret del Treball II). En aquestes assignatures impartides en segon i tercer curs del Grau s'han delimitat conceptes bàsics per a la comprensió del Dret de la Seguretat Social, com són el treball per compte d'altre enfront del treball autònom; l'empresari laboral com a subjecte de drets, obligacions i responsabilitats i la problemàtica que en aquest àmbit plantegen les relacions interempresarials; etc.

La Seguretat Social és un instrument específic protector de les necessitats socials establert obligatòriament per l'Estat i compleix la funció que el mateix li assigna: garantir a les persones compreses en el seu camp d'aplicació, així com als familiars i assimilats que tinguessin al seu càrrec, la protecció adequada enfront de les contingències i en les situacions contemplades legalment. L'objectiu d'aquesta assignatura és estudiar les mesures concretes que comprèn l'acció protectora de la Seguretat Social i les tècniques instrumentals per a la seua organització.

L'assignatura optativa “Seguretat Social” inclou les següents matèries: formació històrica del sistema espanyol de Seguretat Social; les fonts del Dret de la Seguretat Social, tant nacionals com de la Unió Europea i internacionals; camp d'aplicació i estructura del Sistema (Règim General, Règims Especials i Sistemes Especials); Gestió i col·laboració en la gestió; actes d'enquadrament; finançament, cotització i recaptació dels recursos de la Seguretat Social; acció protectora (delimitació de les contingències protegides) i conjunt de prestacions del nivell contributiu i del nivell no contributiu; protecció complementària; tutela administrativa i judicial dels drets de Seguretat Social. L'assignatura optativa “Seguretat Social” inclou les següents matèries: formació històrica del sistema espanyol de Seguretat Social; les fonts del Dret de la Seguretat Social, tant nacionals com de la Unió Europea i internacionals; camp d'aplicació i estructura del Sistema (Règim General, Règims Especials i Sistemes Especials); Gestió i col·laboració en la gestió; actes d'enquadrament; finançament, cotització i recaptació dels recursos de la Seguretat Social; acció protectora (delimitació de les contingències protegides) i conjunt de prestacions del nivell contributiu i del nivell no contributiu; protecció complementària.

CONEIXEMENTS PREVIS

Relació amb altres assignatures de la mateixa titulació

No heu especificat les restriccions de matrícula amb altres assignatures del pla d'estudis.

Altres tipus de requisits

Encara que no existeixen restriccions de matrícula, es recomana haver cursat i superat l'assignatura Dret del Treball-I.

COMPETÈNCIES

1303 - Grau de Dret

- Capacitat per conèixer el contingut i l'aplicació de cadascuna de les branques de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per comprendre el caràcter unitari de l'ordenament jurídic i la necessària visió interdisciplinària dels problemes jurídics.
- Capacitat per utilitzar els principis i els valors constitucionals, el respecte dels drets humans, posant una atenció especial en la igualtat entre homes i dones, la sostenibilitat i la cultura de la pau, com a eines de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic.
- Capacitat per conèixer el marc normatiu constitucional, les institucions polítiques de l'estat i el seu funcionament.
- Capacitat per al maneig de fonts jurídiques (legals, jurisprudencials i doctrinals).
- Capacitat per llegir i interpretar textos jurídics.
- Capacitat per comunicar-se correctament de forma oral i escrita en l'àmbit jurídic.
- Capacitat d'anàlisi dels problemes jurídics i de síntesi en el seu plantejament i resolució.
- Capacitat per adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic i de desenvolupar la dialèctica jurídica.
- Capacitat per adquirir els coneixements bàsics d'argumentació jurídica.
- Capacitat per utilitzar les noves tecnologies de la informació i la comunicació en l'obtenció i la selecció de la informació jurídica.
- Capacitat de negociació i de conciliació.
- Capacitat de creació i d'estructuració normativa.

RESULTATS DE L'APRENTATGE

La assignatura "Seguretat Social" ha d'estar orientada al fet que l'estudiant obtinga els següents resultats d'aprenentatge:

1.- Capacitat per a identificar el Dret vigent en matèria de Seguretat Social i per a determinar el Règim de Seguretat Social aplicable a les activitats professionals (relació amb competències específiques del grau

CE 2,5,7).

2.- Capacitat per a determinar si es reuneixen els requisits per a accedir a les prestacions contributives i no contributives, així com els recursos administratius i jurisdiccionals (CE 2,3,7,8).

3.- Capacitat per a assessorar i dissenyar les diverses modalitats de protecció social complementària, així com la seua inclusió, si escau, en la negociació col·lectiva (CE 2,7,8,9,10,11,12,13,14,15).

4.- Capacitat per a adquirir una consciència crítica en l'anàlisi de l'ordenament jurídic propi de la Seguretat Social. (CE 11)

5.- Capacitat per a utilitzar els principis i valors constitucionals com a eina de treball en la interpretació de l'ordenament jurídic propi de la Seguretat Social (CE 4,7,8,10).

6.- Capacitat de redactar escrits jurídics en matèria de protecció social (CE 7,8,9,10).

7.- Capacitat d'utilitzar la xarxa informàtica (internet) en l'obtenció d'informació i en la comunicació de dades en matèries de Seguretat Social (CE 7,8,9,10,13).

8.- Capacitat d'entendre l'ordenament laboral en la seua dimensió històrica i de les diferents regulacions seqüenciades cronològicament en matèria de Seguretat Social (CE 16).

DESCRIPCIÓ DE CONTINGUTS

1. El dret de la Seguretat Social

Els riscos i necessitats socials i les seues tècniques de protecció: la Seguretat Social. El dret espanyol de la Seguretat Social: formació històrica. Model constitucional de Seguretat Social: nivells públics i protecció complementària. Les fonts del dret de la Seguretat Social. L'aplicació de les normes de Seguretat Social. Els principis generals del dret europeu de coordinació.

2. EL CAMP D'APLICACIÓ DE LA SEURETAT SOCIAL

Subjectes inclosos per la Seguretat Social en les modalitats contributiva i no contributiva; criteris de nacionalitat i residència. Quant a la modalitat contributiva el camp d'aplicació es delimita, a més, pel criteri professional. Estructura de la modalitat contributiva: règim general, règims i sistemes especials. Conseqüències del pas per diferents règims.

3. GESTIÓ DEL SISTEMA DE SEURETAT SOCIAL

Titularitat de la gestió de la Seguretat Social i tutela de la gestió. Descripció de les Entitats Gestores i serveis comuns, característiques i competències. Participació en la gestió. Col·laboració en la gestió: les Mútues d'Accidents de Treball i Malalties Professionals de la Seguretat Social i col·laboració obligatòria i voluntària de les empreses. Altres formes de col·laboració.

4. ACTES D'ENQUADRAMENT

Les tècniques establides en la modalitat contributiva de Seguretat Social per al control de l'àmbit dels subjectes inclosos. Es tracta dels actes d'enquadrament: inscripció d'empreses, afiliació, alta (real, presumpta, especial i assimilada) i la baixa.

5. FINANÇAMENT, COTITZACIÓ I RECAPTACIÓ

Recursos econòmics del sistema de Seguretat Social i sistema financer. Constituint les quotes professionals la principal font de finançament de la modalitat contributiva de Seguretat Social, s'estudia de forma especial la cotització: naturalesa jurídica, subjectes obligats i responsables, determinació de les quotes (bases i tipus de cotització), dinàmica de l'obligació de cotitzar i supòsits especials de cotització. Recaptació de les quotes: termini, lloc i forma de pagament, ajornament i pagament extemporani, així com la prescripció.

6. ACCIÓ PROTECTORA: CONTINGÈNCIES PROTEGIDES I RÈGIM JURÍDIC DE LES PRESTACIONS

Les contingències protegides per la Seguretat Social, l'accident de treball i la malaltia professional i, per referència a aquests conceptes, l'accident no laboral i la malaltia comuna quan contingències comunes. Aspectes generals de l'acció protectora: les prestacions i el seu règim jurídic (tipologia, quantificació, revaloració, màxims i mínims), regles generals (garanties, incompatibilitats, prescripció i caducitat i reintegrament de prestacions indegudes), requisits generals i particulars per a accedir a la protecció i regles sobre imputació de responsabilitats en matèria de prestacions, amb especial referència als mecanismes para assegura l'efectivitat de la protecció (automaticitat i subsidiaritat), així com el recàrrec de prestacions per falta de mesures de seguretat.

7. PROTECCIÓ DE LA SALUT Y ASSISTÈNCIA SANITÀRIA

Protecció de la salut y Seguretat Social. Subjectes protegits: assegurats i beneficiaris. Prestacions sanitàries: tipologia y règim. Reintegrament de despeses mèdiques.

8. LA INCAPACITAT TEMPORAL

Concepte legal d'incapacitat temporal, subjectes responsables i obligats al pagament i els requisits exigits per a causar el dret al subsidi. Sol·licitud, reconeixement i quantia del subsidi. La durada de la incapacitat temporal i l'extinció del dret; pèrdua i suspensió del dret; les infraccions administratives dels treballadors. Les millores voluntàries complementàries del subsidi; del manteniment de l'obligació de cotitzar durant la situació de *IT; el control de la situació d'incapacitat temporal.

9. INCAPACITAT PERMANENT

La incapacitat permanent en la seua modalitat contributiva: concepte, graus, fet causant, requisits que han de concórrer en els beneficiaris, qualificació de la incapacitat permanent, les prestacions, dinàmica del dret, responsabilitat amb vista al pagament de les prestacions, règim de compatibilitats i la revisió.

10. PROTECCIÓ SOCIAL RELACIONADA AMB LES RESPONSABILITATS FAMILIARS

Naixement i adopció, riscos durant le embaràs i la lactància, cura de menors afectats per càncer o daltres malalties greus: supòsits; acció protectora: aspectes generals. Les prestacions familiars contributives y no contributives.

11. JUBILACIÓ

La prestació de jubilació en el nivell contributiu: concepte, requisits (edat, situació de l'alta, cotització prèvia, cessament voluntari en el treball), contingut de la protecció, dinàmica del dret, compatibilitat; la pensió SOVI.

12. MORT I SUPERVIVÈNCIA

Les contingències protegides per les prestacions de mort i supervivència i requisits del fet causant. La pensió de viduitat: subjecte causant, beneficiaris (unions de fet, vincle conjugal, separació, nullitat i divorci), contingut de l'acció protectora, dinàmica de la protecció i compatibilitat.

La pensió d'orfandat: subjecte causant, beneficiaris de la protecció, contingut de la protecció, dinàmica de la protecció i compatibilitat.

Altres prestacions derivades de la supervivència: pensions en favor de familiars, subsidi temporal en favor de familiars i indemnitzacions per mort i supervivència.

13. PROTECCIÓ PER DESOCUPACIÓ

La situació de desocupació protegida. Nivell contributiu: requisits, duració de la protecció, quantia de la prestació, cotització durant i percepció de la prestació.

Nivell assistencial: Requisits genèrics i específics i duració dels subsidis, quantia del subsidi, cotització durant el subsidi.

Regles comunes: gestió, obligacions dels beneficiaris, suspensió de la protecció, extinció de la prestació, compatibilitat i peculiaritats per raó del contracte laboral (temps parcial, fixos discontinus i contracte per a la formació i l'aprenentatge).

Renda activa d'inserció i protecció addicional per motiu de la crisi econòmica.

14. PROTECCIÓ NO CONTRIBUTIVA

Ingrés mínim vital. Protecció no contributiva per jubilació e invalidessa. Altres prestacions no contributives.

VOLUM DE TREBALL

ACTIVITAT	Hores	% Presencial
Classes teoricopràctiques	45,00	100
Assistència a esdeveniments i activitats externes	3,00	0
Estudi i treball autònom	44,00	0
Lectures de material complementari	4,50	0
Preparació d'activitats d'avaluació	5,00	0
Preparació de classes de teoria	5,00	0
Resolució de casos pràctics	6,00	0
TOTAL	112,50	

METODOLOGIA DOCENT

Exposició de continguts teòrics. El professor exposarà i explicarà aquells elements fonamentals que han de guiar als estudiants en l'estudi i comprensió de la matèria. L'estudiant, per la seua banda, ha de comprometre's activament en el procés d'aprenentatge mitjançant la lectura, prèvia a l'explicació del professor, o en classe, en funció de l'organització del temps docent, d'aquells materials, manuals, monografies o textos proporcionats o indicats prèviament.

Activitats aplicades:

Consistiran en el comentari de sentències o de notícies de premsa, la resolució de casos o la realització d'activitats puzzle o qüestionaris, l'anàlisi de qüestions laborals, etc. a través de les quals l'estudiant haurà de desenvolupar les competències abans assenyalades.

Aquestes

activitats podran, o bé servir de complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, o bé centrar-se en punts concrets del programa de l'assignatura que no vagen a ser objecte d'exposició pel professor.

Aquestes

activitats seran participatives i cada professor assenyalarà, si escau, quines seran objecte d'avaluació.

A

través de les mateixes s'introduirà i habituarà a l'estudiant en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina.

Activitats fora de l'aula.

Activitats complementàries:

Tales com a seminaris, tutories col·lectives, visites a institucions públiques, etc., es programaran en el context de l'assignatura i consistiran en activitats específiques de l'assignatura o de caràcter interdisciplinari o transversal, i sempre en coordinació amb els grups de la mateixa assignatura o amb altres assignatures. Si escau, el professor haurà d'assenyalar si són objecte d'avaluació.

***Activitats dirigides:** Tant

per al seguiment de la exposició teòrica com per a la realització de les activitats aplicades, el professor indicarà quines lectures, recerca de sentències o preparació de casos, etc., realitzarà l'estudiant.

Encara

que no siguin objecte de treball a l'aula, el professor podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, d'altres activitats amb la finalitat de reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant

Assistència a tutories no programades: Per realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i la seua dinàmica de treball, els estudiants podran assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que fixarà tot professor.

Activitats aplicades: Consistiran en el comentari de sentències o de notícies de premsa, la resolució de casos o la realització d'activitats puzzle o qüestionaris, l'anàlisi de qüestions laborals, etc. a través de les quals l'estudiant haurà de desenvolupar les competències abans assenyalades.

Aquestes activitats podran, o bé servir de complement a l'exposició dels coneixements teòrics realitzada pel professor, o bé centrar-se en punts concrets del programa de l'assignatura que no vagen a ser objecte d'exposició pel professor.

Aquestes activitats seran participatives i cada professor assenyalarà, si escau, quines seran objecte d'avaluació.

A través de les mateixes s'introduirà i habituarà a l'estudiant en el maneig d'aquells materials i tècniques propis de la disciplina.

Activitats fora de l'aula.

Activitats complementàries: Tales com a seminaris, tutories col·lectives, visites a institucions públiques, etc., es programaran en el context de l'assignatura i consistiran en activitats específiques de l'assignatura o de caràcter interdisciplinari o transversal, i sempre en coordinació amb els grups de la mateixa assignatura o amb altres assignatures. Si escau, el professor haurà d'assenyalar si són objecte d'avaluació.

***Activitats dirigides:** Tant per al seguiment de la exposició teòrica com per a la realització de les activitats aplicades, el professor indicarà quines lectures, recerca de sentències o preparació de casos, etc., realitzarà l'estudiant.

Encara que no siguin objecte de treball a l'aula, el professor podrà programar, dins del volum de treball de l'estudiant, d'altres activitats amb la finalitat de reforçar o repassar els coneixements adquirits per l'estudiant

Assistència a tutories no programades: Per realitzar consultes sobre qualsevol tema o aspecte relacionat amb l'assignatura i la seua dinàmica de treball, els estudiants podran assistir, en l'horari fixat per cada professor, a les tutories no programades que fixarà tot professor.

AVALUACIÓ

- Prova/es escrita/es i/o orals, consistents en un o més exàmens que podran ser de tipus objectiu, incloure qüestions teòrico-pràctiques i/o problemes. Constituïx el 70% de la qualificació final de l'assignatura. Per a aprovar l'assignatura serà necessari superar esta/es prova/es.

- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència regular i participació activa en les activitats presencials proposades, com ara la realització de pràctiques o la participació en tallers, l'elaboració i/o entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals sobre tals activitats, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç del/la alumne/a en el procés d'ensenyança-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de les dites activitats. Constituïx el 20% de la qualificació final de l'assignatura.

- Avaluació contínua de cada estudiant, basada en l'assistència de l'estudiant a seminaris o visites a institucions; i, si és el cas, entrega de treballs, memòries/informes i/o presentacions orals sobre l'activitat realitzada, de forma individual o col·lectiva, tot això prenent en consideració el grau d'implicació i esforç del/la alumne/a en el procés d'ensenyança-aprenentatge i les habilitats i actituds mostrades durant el desenvolupament de la dita activitat. Constituïx el 10% de la qualificació final de l'assignatura.

Quan, en aplicació de les normes previstes per al cas de coincidència d'exàmens en el Reglament d'Avaluació i Qualificació de les Titulacions de Grau i Màster de la Universitat de València, o qualsevol altra causa reglamentàriament establida (v. gr. suposats de força major justificada), siga necessari realitzar la prova en una data diferent de l'oficial, el professorat responsable podrà determinar motivadament una modalitat d'examen diferent a la prevista en la guia docent. En aquests supòsits, la nova modalitat d'examen a realitzar haurà de mantindre el mateix nivell d'exigència i dificultat que el realitzat amb caràcter general a la resta de grup.

L'alumnat que haja seguit l'avaluació contínua i haja sigut avaluat d'aquesta, en el supòsit de no presentar-se a la prova final en la data oficial d'examen (tant en 1a com en 2a convocatòria), obtindrà la qualificació de NO PRESENTAT.

REFERÈNCIES

Bàsiques

- AA.VV. Roqueta Buj y García Ortega (Directores). Derecho de la Seguridad Social. Valencia (Tirant lo Blanch)
- Barcelon Cobedo y González Ortega. Introducción al Derecho de la Seguridad Social. Valencia (Tirant lo Blanch)
- Blasco Lahoz y López Gandía. Curso de Seguridad Social. Valencia (Tirant lo Blanch)
- Vida Soria, Monereo Pérez, Molina Navarrete y Quesada Segura. Manual de Seguridad Social. Madrid (Tecnos)
- AA.VV. Seguridad Social: casos prácticos. Madrid (Ed. CEF).
- Blasco Lahoz. Seguridad Social. Régimen General, Regímenes especiales y prestaciones no contributivas. Valencia (Tirant Lo Blanch)

Complementàries

- <http://www.seg-social.es>
- <http://www.sepe.es>
- Sempere Navarro y Rodríguez Iniesta. Código de la Seguridad Social. Aranzadi-Thomson. Cizur Menor (Navarra)
- Agís Dasilva y Blasco Lahoz. Legislación Básica de Seguridad Social. Valencia (tirant lo Blanch)